

Gujarat Vidyapith : Ahmedabad
Department of History & Culture
B.A (History)
From July-2025

Program Outcomes (Po's)

- PO1:** વિષયવિશિષ્ટ જ્ઞાન - સામાજિક વિજ્ઞાનમાં મજબૂત પાઠ્ય પાઠી વિદ્યાર્થીને ઇન્ટરડિસિપ્લિનરી અભિગમ અને વિષયઆધારિત જ્ઞાન દ્વારા સમાજને સમજવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.
- PO2:** સમસ્યાનો વિશ્લેષણ - વિદ્યાર્થીમાં સામાજિક વિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓના ઉપયોગથી જટિલ સામાજિક સમસ્યાઓ ઓળખી અને તેનો વિશ્લેષણ કરવાની તર્કસંગત અને વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- PO3:** પ્રયોગાત્મક કૌશલ્ય - વિદ્યાર્થીમાં નૈતિક જાગૃતિ ઉભી કરે છે અને પ્રયોગાત્મક કૌશલ્યના માધ્યમથી સમાજ પ્રત્યે જવાબદારીની ભાવના સાથે હોલિસ્ટિક સમજૂતી વિકસાવે છે.
- PO4:** પર્યાવરણીય અને ટકાઉ વિકાસ - ગાંધીવાદી અભિગમના આધારે ટકાઉ વિકાસના લક્ષ્યો અને પર્યાવરણીય સમજ વિકસાવે છે.
- PO5:** નૈતિકતા અને મૂલ્યો - સિદ્ધાંતો, વ્યવસાયિક નૈતિકતા અને ઇમાનદારીને મજબૂત બનાવી જાણકારીને જવાબદારીપૂર્વક અને નૈતિક રીતે ઉપયોગ કરવાની સજાગતા વિકસાવે છે.
- PO6:** સંચાર - સમય અને સ્થળના સંદર્ભમાં સંસ્કૃતિની સમજ વિકસાવી પ્રત્યાયન માટે સક્ષમ બનાવે છે.
- PO7:** આધુનિક સાધનોનો ઉપયોગ - વિદ્યાર્થીને સંશોધન અને ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં કાર્યક્ષમતા માટે આધુનિક વૈજ્ઞાનિક સાધનો, ટેકનિક, અને સોફ્ટવેરના ઉપયોગ માટે સક્ષમ બનાવે છે.
- PO8:** ટીમવર્ક અને નેતૃત્વ - વિદ્યાર્થીને અન્ય સંસ્થાઓ સાથે સંયુક્ત સંશોધન માટે સહયોગી કાર્ય અને બહુપક્ષીય ટીમના નેતૃત્વ માટે તૈયાર કરે છે.
- PO9:** નિત્ય શીખવાનો અભિગમ - વિદ્યાર્થીને સતત શીખવાની અને આધુનિક સમય અનુસાર જાતને અનુકૂળ બનાવવાની ક્ષમતા સાથે તાજા જ્ઞાન મેળવી રાખવા પ્રેરણા.
- PO10:** પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ - વિષયાંતર્ગત સાધનો દ્વારા આત્મ-અભ્યાસ માટે અભિગમ વિકસાવે છે અને પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ દ્વારા નિત્ય શીખવાની ક્ષમતા વધારવામાં સહાય કરે છે.
- PO11:** નવોત્થાન અને ઉદ્યોગસાહસિકતા - વિદ્યાર્થીમાં નીતિ નિર્માણ અને તેની અમલવારી અંગે સમજ વિકસાવે છે જેથી તેઓ નવીનતા અને ઉદ્યોગસાહસિકતાની દિશામાં આગળ વધે.
- PO12:** સામાજિક યોગદાન - જ્ઞાનનો ઉપયોગ સમાજહિત માટે થાય એ રીતે માર્ગદર્શન આપે છે, અને આત્મનિર્ભરતા, ગ્રામ વિકાસ તથા વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસમાં ગાંધીવાદી વિચારધારાનું પ્રયોગ કરે છે.

Program Specific Outcomes (PSo's)/

PSO1 - પ્રાચીન સમયથી લઈને વર્તમાન યુગ સુધી ભારતીય સંસ્કૃતિના નિર્માણનો વિશ્લેષણ કરી શકશે અને સામાજિક ગતિવિધિઓને સમજવા માટે ભારતીય નૈતિકતા અને મૂલ્યોનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.

PSO2 - ક્ષેત્રીય ઇતિહાસના સંદર્ભમાં વિશેષ કરીને ગુજરાતના પ્રાદેશિક ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ અંગે પ્રચીન કાળથી વર્તમાન સુધી વૈશ્વિક દૃષ્ટિકોણમાં સમજ વિકસશે.

PSO3 - ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની બહુવિધ મહત્તાને વર્તમાન સમયની સંદર્ભમાં રજૂ કરવાની ક્ષમતા વિકસશે, અને વર્તમાન સમાજની વિવિધતાઓને સમજી, વિદ્યાર્થીઓ આ જ્ઞાન પરંપરાના ભવિષ્યના વિકાસમાં યોગદાનની ઓળખ કરી શકશે.

Broad Category of Course	Sem-1 Paper (Credit)	Sem-2 Paper (Credit)
Major	1 (4)	1 (4)
Minor	1 (4)	1 (4)
Multidisciplinary	1 (3)	1 (3)
AEC	1 (2)	1 (2)
SEC	1 (3)	1 (3)
VAC	2 (4)	2 (4)
Internship/Project	-	1 (2)*
Total	7 (20)	7 (20)
	40	

બી.એ. સર્ટિફિકેટ - બે સત્ર (એક વર્ષ)

* બે સત્ર પછી અભ્યાસક્રમ છોડનાર વિદ્યાર્થીને 2 ક્રેડિટની સમર ઇન્ટર્નશિપ કરવાની રહેશે. અભ્યાસક્રમ ચાલુ રાખનાર વિદ્યાર્થીને આ 2 ક્રેડિટની સમર ઇન્ટર્નશિપ કરવાની રહેશે નહીં.

બી.એ. ડિપ્લોમા - ચાર સત્ર (બે વર્ષ)

Broad Category of Course	Sem-1 Paper (Credit)	Sem-2 Paper (Credit)	Sem-3 Paper (Credit)	Sem-4 Paper (Credit)
Major	1 (4)	1 (4)	2 (8)	3 (12)
Minor	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1 (4)
Multidisciplinary	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-
AEC	1 (2)	1 (2)	1 (2)	1 (2)
SEC	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-
VAC	2 (4)	2 (4)	-	-
Internship/Project	-	-	-	1 (2)
Total	7 (20)	7 (20)	6 (20)	6 (20)
	40		40	

બી.એ. ડિગ્રી - છ સત્ર (ત્રણ વર્ષ)

Broad Category of Course	Sem-1 Paper (Credit)	Sem-2 Paper (Credit)	Sem-3 Paper (Credit)	Sem-4 Paper (Credit)	Sem-5 Paper (Credit)	Sem-6 Paper (Credit)	Total Paper (Credit)
Major	1 (4)	1 (4)	2 (8)	3 (12)	4(16)	4(16)	15 (60)
Minor	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1 (4)	1(4)	1(4)	6 (24)
Multidisciplinary	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-	-	-	3 (09)
AEC	1 (2)	1 (2)	1 (2)	1 (2)			4 (08)
SEC	1 (3)	1 (3)	1 (3)	-	-	-	3 (09)
VAC	2 (4)	2 (4)	-	-	-	-	4 (8)
Internship/Project	-	-	-	1 (2)	-	-	1 (2)
Total	7 (20)	7 (20)	6 (20)	6 (20)	5(20)	5 (20)	36 (120)
	40		40		40		120

SEM - 1 -2 Certificate Course (40 Credit) 100-199 Level Course+

SEM - 3 -4 Diploma Course (80 Credit) 200-299 Level Course+

SEM - 5 -6 Degree Course (120 Credit) 300-399 Level Course+

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ
આંતરિક મૂલ્યાંકન

અભ્યાસક્રમ	ક્રેડિટ	લિખિત પરીક્ષા ગુણ	પરિસંવાદ ગુણ	સ્વાધ્યાય ગુણ	કુલ ગુણ
બી.એ.	2	20	10	10	40
બી.એ.	3	20	10	10	40
બી.એ.	4	20	10	10	40

બાહ્ય મૂલ્યાંકન

સમગ્ર મૂલ્યાંકન

અભ્યાસક્રમ	ક્રેડિટ	આંતરિક પરીક્ષા ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
બી.એ.	2	40	60	100
બી.એ.	3	40	60	100
બી.એ.	4	40	60	100

BA (History)

ક્રમ	સત્ર	પાઠ્યક્રમ	શીર્ષક	ક્રેડિટ	અન્ય
1	1	BHIS101	ભારતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી મૌર્યયુગ સુધી)	4	Major/Minor
2	2	BHIS201	ભારતનો ઇતિહાસ (મૌર્યોત્તર યુગ થી ઈ.સ.650 સુધી)	4	Major/Minor
3	3	BHIS301	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 650 થી 1206 સુધી)	4	Major/Minor
4	3	BHIS302	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી ઈ.સ. 1304 સુધી)	4	
5	4	BHIS401	ભારતનો ઇતિહાસ (1206 થી 1757 સુધી)	4	Major/Minor
6	4	BHIS402	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1304 થી 1757 સુધી)	4	
7	4	BHIS403	ભારતીય સંસ્કૃતિ - શિલ્પ અને સ્થાપત્ય કલા	4	
8	5	BHIS501	ભારતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	4	Major/Minor
9	5	BHIS502	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1757 થી 1960 સુધી)	4	
10	5	BHIS503	ઇતિહાસ અને પ્રવાસન	4	
11	5	BHIS504	ઇતિહાસની વિભાવના	4	
12	6	BHIS601	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1950 થી 2025 સુધી)	4	Major/Minor
13	6	BHIS602	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1960 થી 2025 સુધી)	4	
14	6	BHIS603	ભારતીય સાહિત્યનો ઇતિહાસ	4	
15	6	BHIS604	ભારતીય ધર્મ દર્શનનો ઇતિહાસ	4	

➤ બહુવિષયક અભ્યાસક્રમ (Multi-Disciplinary Course)

➤ મૂલ્ય વર્ધન અભ્યાસક્રમ (Value Added Course)

નં	સત્ર	અભ્યાસક્રમ	કોડ	શીર્ષક	ક્રેડિટ
1	1	બહુવિષયક	BHISMD101	ઇતિહાસ અને સિનેમા	3
2	2	બહુવિષયક	BHISMD201	ઇતિહાસ અને સાહિત્ય	3
3	3	બહુવિષયક	BHISMD301	મૂડીવાદનો ઉદય અને વિકાસ	3
4		મૂલ્ય સંવર્ધન	VAC010	ભારતીય સંસ્કૃતિ	2

BA Semester-1	BHIS101	ભારતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભથી મૌર્યયુગ સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 વિદ્યાર્થીઓ પ્રાચીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અંગે માહિતીગાર થશે. CO.2 વિદ્યાર્થીઓ મહાજનપદ યુગથી મગધ સામ્રાજ્યના ઉદય સુધીના ઇતિહાસથી માહિતીગાર થશે. CO.3 વિદ્યાર્થીઓ પ્રાગચૈતિહાસિક અને આદ્ય ચૈતિહાસિક સંસ્કૃતિથી માહિતીગાર થશે. CO.4 વિદ્યાર્થીઓ મૌર્યયુગની રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક સ્થિતિથી માહિતીગાર થશે.

CO/PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Average
CO1	3	2	1	1	2	1	-	2	1	-	1	2	1.67
CO2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	3	2.42
CO3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	2	3	2.58
CO4	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2.42
Average	3	2.5	2	2.25	2.5	2	2.33	2	2	1.67	1.75	2.75	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - પ્રાચીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો - સાહિત્યિક સાધનો, પુરાવસ્તુકીય સાધનો, વિદેશી મુસાફરોની નોંધો - પ્રાગૈતિહાસિક યુગ - પાષાણ યુગ, પુરાપાષાણ યુગ, મધ્યપાષાણ યુગ, નુતનપાષાણ યુગ	

Unit 2 આધ્ય ઐતિહાસિક યુગ - હડપ્પીય સંસ્કૃતિ - વૈદિક યુગ	
Unit 3 - મહાજનપદ યુગ - મગધ સામ્રાજ્યનો ઉત્કર્ષ (હર્યક વંશ, શિશુનાગ અને નન્દ વંશ)	
Unit 4 - મૌર્ય યુગ - ચન્દ્રગુપ્ત મૌર્ય - સમ્રાટ અશોક - મૌર્યયુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ	

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	ખાન એમ એ. (2011). <i>ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવં વિરાસત</i> . જયપુર : આદિ પબ્લિકેશન્સ .
2	ગોયલ શ્રીરામ. (2008). <i>વિશ્વ કી પ્રાચીન સમ્યતા</i> . વારાણસી : વિશ્વ વિદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
3	ત્રિપાઠી રમાશંકર. (1971). <i>પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ</i> . દિલ્હી : મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન .
4	નાગોરી કાન્તા નાગોરી એસ.એલ. (2007). <i>પ્રાચીન ભારત કા વૃહત ઇતિહાસ</i> . જયપુર : પોઈન્ટર પબ્લિકેશન્સ
5	પાંડે રાજબલી. (2006). <i>પ્રાચીન ભારત</i> . વારાણસી : વિશ્વ વિદ્યાલય પ્રકાશન વારાણસી .
6	પાણ્ડેય વિમલચંદ્ર. (2001). <i>પ્રાચીન ભારત કા રાજનિતિક તથા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ</i> . ઇલાહાબાદ : સેન્ટ્રલ પબ્લિશિંગ હાઉસ .

7	भार्गव पुरुषोत्तमलाल. (1992). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मुंशीराम मनोहरलाल पब्लिशर्स .
8	यादव रजनी. (2010). <i>प्राचीन भारती का इतिहास</i> . दिल्ली : डिस्कवरी पब्लिशिंग हाउस .
9	वेदालंकार हरिदत्त. (2008). <i>भारत का सांस्कृतिक इतिहास</i> . दिल्ली : आत्माराम एंड सन्स .
10	व्यास प्रकाश शर्मा कालूराम. (2004). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक एवं सांस्कृतिक इतिहास</i> . जयपुर : पंचशील प्रकाशन .

BA Semester-2	BHIS201	ભારતનો ઇતિહાસ (મૌર્યોત્તર યુગથી ઈ.સ. 650 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 શુંગ-સાતવાહનકાલીન રાજકીય, સમાજિક અને સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ અંગે જાણકાર થશે. CO.2 શક-કુષાણ અને સંગમ યુગની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ અંગે જાણકાર થશે. CO.3 ગુપ્તવંશના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને રાજકીય સ્થિતિ વિશે માહિતગાર થશે. CO.4 વાકાટક અને વર્ધન વંશની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ વિશે જાણશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	CO Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.80
CO2	3	3	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.90
CO3	3	3	3	2	3	2	1	1	2	2	2	3	2.25
CO4	3	2	2	1	2	2	–	1	1	1	1	2	1.63
Avg.	3.00	2.50	2.25	1.25	2.25	2.00	1.00	1.00	1.25	1.75	1.25	2.25	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 -અનુમૌર્યકાલીન રાજકીય સ્થિતિ •પુષ્યમિત્ર શુંગ, ગૌતમીપુત્ર શાતકર્ણી -અનુમૌર્યયુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ •શુંગ-સાતવાહન યુગીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ	
Unit 2 -અનુમૌર્યયુગીન વિદેશી શાસકો •કૃષાણ શાસકો - કનિષ્ઠ, હુવિષ્ઠ •શક શાસકો - રુદ્રદામા -દક્ષિણ ભારતમાં સંગમ યુગ •સંગમ યુગીન સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ •સંગમ યુગીન રાજકીય સ્થિતિ - ચેર, ચોલ અને પાંડ્ય રાજ્ય	
Unit 3 -ગુપ્ત યુગ •ગુપ્તવંશના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો •ચંદ્રગુપ્ત દ્વિતીય •સમુદ્રગુપ્ત •સ્કન્દગુપ્ત	
Unit 4 -વાકાટક યુગ •રાજકીય સ્થિતિ •સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ -વર્ધન-વંશ •હર્ષવર્ધનની રાજકીય સિદ્ધિઓ •હર્ષવર્ધનની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ	

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1.લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2.પરિસંવાદ ગુણ-10 3.સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	खान एम ए. (2011). <i>भारतीय कला, संस्कृति एवं विरासत</i> . जयपुर : आदि पब्लिकेशन्स .
2	गोयल श्रीराम. (2008). <i>विश्व की प्राचीन सभ्यताएं</i> . वाराणसी : विश्व विद्यालय प्रकाशन वाराणसी .
3	त्रिपाठी रमाशंकर. (1971). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन .
4	नागोरी कान्ता नागोरी एस.एल. (2007). <i>प्राचीन भारत का वृहत इतिहास</i> . जयपुर : पॉइंटर पब्लिकेशन्स.
5	पांडे राजबली. (2006). <i>प्राचीन भारत</i> . वाराणसी : विश्व विद्यालय प्रकाशन वाराणसी .
6	पाण्डेय विमलचंद्र. (2001). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक तथा सांस्कृतिक इतिहास</i> . इलाहाबाद : सेंट्रल पब्लिशिंग हाउस .
7	भार्गव पुरुषोत्तमलाल. (1992). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मुंशीराम मनोहरलाल पब्लिशर्स .
8	यादव रजनी. (2010). <i>प्राचीन भारती का इतिहास</i> . दिल्ली : डिस्कवरी पब्लिशिंग हाउस .
9	वेदालंकार हरिदत्त. (2008). <i>भारत का सांस्कृतिक इतिहास</i> . दिल्ली : आत्माराम एंड सन्स .
10	व्यास प्रकाश शर्मा कालूराम. (2004). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक एवं सांस्कृतिक इतिहास</i> . जयपुर : पंचशील प्रकाशन .
11	श्रीमाली कृष्ण मोहन झा द्विजेंद्रनारायण. (1981). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : हिंदी माध्यम कार्यान्वयन निदेशालय दिल्ली विश्व विद्यालय .
12	श्रीवास्तव पंकज लता. (2011). <i>प्राचीन भारत</i> . दिल्ली : एक्सिस पब्लिकेशन्स .
13	समिरकुमार सिंह. (2017). <i>प्राचीन भारतीय समाज एवं संस्कृति</i> . दिल्ली : ज्ञान दा प्रकाशन .
14	ચોપરા પી. એન. (1984). <i>ભારતનું ગેજેટીયર (ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ)</i> . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
15	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ. (1969-70). <i>પ્રાચીન ભારત ભાગ-1</i> . અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી .

BA Semester-3	BHIS301	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 650 થી 1206 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 રાજપૂત-યુગના ઇતિહાસ જાણવાના વિવિધ સાધનો અને રાજપૂતોની ઉત્પત્તિ વિશે સમજશે. CO.2 ઉત્તર ભારતના પ્રમુખ રાજપૂત રાજવંશોની રાજકીય સ્થિતિ વિશે જાણશે. CO.3 દક્ષિણ ભારતના પ્રમુખ રાજપૂત રાજવંશોની રાજકીય સ્થિતિ વિશે જાણશે. CO.4 રાજપૂતકાલીન સામાજિક-ધાર્મિક સ્થિતિ, સામન્તવાદ અને સ્થાપત્યના વિકાસ અંગે જાણશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	–	–	1	2	1	2	1.80
CO2	3	3	2	–	2	2	–	–	1	2	1	2	2.00
CO3	3	2	2	–	2	2	–	–	1	1	1	2	1.77
CO4	3	2	3	1	3	2	–	1	2	2	2	3	2.18
Avg.	3.00	2.50	2.25	1.00	2.25	2.00	.	1.00	1.25	1.75	1.25	2.25	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ઇ.સ. 650 થી 1206 સુધીના ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો - • પુરાવસ્તુકીય સાધનો • સાહિત્યિક સાધનો - રાજપૂત યુગની અવધારણા અને રાજપૂતોની ઉત્પત્તિના સિદ્ધાન્તો	15
Unit 2 - ઉત્તર ભારતના પ્રમુખ રાજવંશ - • ગૂર્જર પ્રતિહાર અને બંગાળના પાલ શાસકોની રાજકીય સિદ્ધિઓ • રાષ્ટ્રકૂટ અને માળવાના પરમાર શાસકોની રાજકીય સિદ્ધિઓ	15
Unit 3 - દક્ષિણ ભારતના પ્રમુખ રાજવંશ - • બાદામીનો ચાલુક્ય વંશ • પલ્લવ વંશ • ચોલ વંશ	15
Unit 4 - રાજપૂત કાલીન સમાજ અને સંસ્કૃતિ - • સામાજિક સ્થિતિ • સામન્તવાદ • ધાર્મિક સ્થિતિ • સ્થાપત્ય	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	खान एम ए. (2011). <i>भारतीय कला, संस्कृति एवं विरासत</i> . जयपुर : आदि पब्लिकेशन्स .
2	गोयल श्रीराम. (2008). <i>विश्व की प्राचीन सभ्यताएं</i> . वाराणसी : विश्व विद्यालय प्रकाशन वाराणसी .
3	त्रिपाठी रमाशंकर. (1971). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन .
4	नागोरी कान्ता नागोरी एस.एल. (2007). <i>प्राचीन भारत का वृहत इतिहास</i> . जयपुर : पॉइंटर पब्लिकेशन्स.
5	पांडे राजबली. (2006). <i>प्राचीन भारत</i> . वाराणसी : विश्व विद्यालय प्रकाशन वाराणसी .
6	पाण्डेय विमलचंद्र. (2001). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक तथा सांस्कृतिक इतिहास</i> . इलाहाबाद : सेंट्रल पब्लिशिंग हाउस .
7	भार्गव पुरुषोत्तमलाल. (1992). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मुंशीराम मनोहरलाल पब्लिशर्स .
8	यादव रजनी. (2010). <i>प्राचीन भारती का इतिहास</i> . दिल्ली : डिस्कवरी पब्लिशिंग हाउस .
9	वेदालंकार हरिदत्त. (2008). <i>भारत का सांस्कृतिक इतिहास</i> . दिल्ली : आत्माराम एंड सन्स .
10	व्यास प्रकाश शर्मा कालूराम. (2004). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक एवं सांस्कृतिक इतिहास</i> . जयपुर : पंचशील प्रकाशन .
11	श्रीमाली कृष्ण मोहन झा द्विजेंद्रनारायण. (1981). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : हिंदी माध्यम कार्यान्वयन निदेशालय दिल्ली विश्व विद्यालय .
12	श्रीवास्तव पंकज लता. (2011). <i>प्राचीन भारत</i> . दिल्ली : एक्सिस पब्लिकेशन्स .
13	समिरकुमार सिंह. (2017). <i>प्राचीन भारतीय समाज एवं संस्कृति</i> . दिल्ली : ज्ञान दा प्रकाशन .
14	ચોપરા પી. એન. (1984). <i>ભારતનું ગેજેટીયર (ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ)</i> . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
15	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ. (1969-70). <i>પ્રાચીન ભારત ભાગ-1</i> . અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી .

BA Semester-3	BHIS302	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (પ્રારંભ થી 1304 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ગુજરાતની પ્રાચીન ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ અને હડપ્પીય સંસ્કૃતિથી વાકેફ થશે. CO.2 મૌર્ય, ક્ષત્રપ, ગુપ્ત અને મૈત્રકયુગની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓઓથી વાકેફ થશે. CO.3 સોલંકી યુગ વિશે માહિતીગાર થશે. CO.4 વાઘેલા વંશ વિશે માહિતીગાર થશે.

CO/PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Average
CO1	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
CO2	3	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	2	2.14
CO3	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
CO4	3	2	2	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1.85
Average	3	2	2	1.25	1.25	2	-	-	-	-	-	2	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ગુજરાતનો ભૌગોલિક પરિચય અને સાધનો - ગુજરાતમાં હડપ્પીય સંસ્કૃતિ : મુખ્ય લક્ષણો - (લોથલ, ધોળાવીરાના વિશેષ સંદર્ભમાં)	15
Unit 2 • મૌર્ય, ક્ષત્રપ અને ગુપ્તવંશના શાસન દરમિયાન ગુજરાતના સમાજ અને સંસ્કૃતિ • ગિરનારના શિલાલેખો • મૈત્રકયુગની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ	15
Unit 3 - ગુજરાતમાં સોલંકી શાસનની સ્થાપના અને મુલરાજની સિદ્ધિઓ - સિદ્ધરાજ જયસિંહની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ - કુમારપાળની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ	15
Unit 4 • વીરધવલ વાઘેલાની રાજકીય સિદ્ધિઓ • વસ્તુપાળ અને તેજપાળની સિદ્ધિઓ • કર્ણદેવ 2જો અને સોલંકી-વાઘેલા યુગનું પતન	15
Assessment Methods:	
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10	
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ	

Text & Reference Books:

1	છોટુભાઈ રણછોડજી નાયક. (1950). ગુજરાતનાં નગરોનું ફારસી ભાષા અને અને સાહિત્યનું ખેડાણ. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
2	રતિલાલ ભાવસાર. (2005). વડનગરની ઐતિહાસિક રૂપરેખા. મુંબઈ: ઋષિકેશ રતિલાલ ભાવસાર.
3	રમણલાલ નાગરજી મહેતા. (1979). ચાંપાનેર - એક અધ્યયન. વડોદરા : મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વવિદ્યાલય વડોદરા.
4	રમણલાલ મહેતા. (1989). ગુજરાતનાં નગરો. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
5	રમણલાલ મહેતા. (1987). વિસનગર. અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .રસિકલાલ પરીખ. (1958). ગુજરાતની રાજધાનીઓ (મુસ્લિમ યુગ પૂર્વે). અમદાવાદ: ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.
6	શંભુપ્રસાદ દેસાઈ. (1978). પ્રભાસ અને સોમનાથ. જુનાગઢ : પ્રભાસ પ્રકાશન જુનાગઢ .
7	હર્ષદરાય દેસાઈ. (1976). અણહિલવાડનું રાજ્ય. અમદાવાદ: હર્ષદરાય દેસાઈ અમદાવાદ.
8	હસમુખ સાંકળિયા. (1983). પુરાતત્વમાં ગુજરાત. અમદાવાદ: ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ અમદાવાદ.
9	પરીખ રસિકલાલ. (1993). ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ. અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય .
10	મકવાણા રિતેશ. (2013). ગુજરાતની પ્રાગ અને આદ્ય ઐતિહાસિક સંસ્કૃતિઓ. અમદાવાદ : અક્ષર પબ્લિકેશનસ .શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ.

BA Semester-4	BHIS401	ભારતનો ઇતિહાસ (1206 થી 1757 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 સલ્તનત અને મુઘલકાલીન ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને સલ્તનતના વિકાસ અંગે જાણશે. CO.2 દિલ્હી સલ્તનતના પતનના કારણો અને મોગલ વંશની સ્થાપના અંગે માહિતગાર થશે. CO.3 અકબર અને જહાંગીરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ અંગે જાણશે. CO.4 શાહજહાં અને ઔરંગઝેબની રાજકીય નીતિઓ અને મરાઠા સામ્રાજ્યના ઉદય અંગે જાણશે

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg.
CO1	3	2	1	-	1	2	-	-	-	-	-	2	1.83
CO2	3	3	2	1	2	2	-	-	-	-	-	2	2.14
CO3	3	2	3	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2.16
CO4	3	2	2	2	1	2	-	-	-	-	-	2	2.00
Avg.	3.0	2.25	2.0	1.5	1.25	2.0	-	-	-	-	-	2.0	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 સલ્તનત અને મુઘલકાલીન ભારતના ઇતિહાસ જાણવાનાં સાધનો. દિલ્હી સલ્તનતની સ્થાપના અને વિકાસ (કુત્બુદ્દીન ઐબક, ઇલ્તુત્મિશ, બલબન, અલાઉદ્દીન ખિલજી અને મુહમ્મદબિન તુગલક)	15
Unit 2 દિલ્હીમાં તુર્ક-અફઘાન સલ્તનતના પતનના કારણો મોગલ વંશની સ્થાપના - બાબર, હુમાયૂં, શેરશાહ	15
Unit 3 અકબરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ જહાંગીરની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ.	15
Unit 4 શાહજહાં અને ઔરંગઝેબની રાજકીય સિદ્ધિઓ. મરાઠા સામ્રાજ્યનો ઉદય અને વિકાસ (શિવાજી, બાલાજી વિશ્વનાથ, બાજીરાવ, બાલાજી બાજીરાવ)	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Irfan Habib.(1992). <i>MEDIEVAL INDIA I Researches in the History of India 1200-1750</i> . Delhi: Oxford University Press.
2	લુનિયા, બી.એન.(1987). <i>મુઘલ શાસન વ્યવસ્થા</i> . ઇદૌર: કમલ પ્રકાશન.
3	વર્મા, હરિશચંદ્ર (2011). <i>મધ્યકાલીન ભારત ભાગ 1-2</i> . દિલ્હી: દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલય.

4	શર્મા, ઘનશ્યામદત્ત.(2001).મધ્યકાલીન ભારતિય સામાજિક એવં રાજનિતિક સંસ્થાએ. જયપુર: રાજસ્થાની હિંદી ગ્રંથ અકાદમી.
5	સતિશ ચંદ્ર.(2000). મધ્યકાલીન ભારત –સલ્તનત સે મુઘલકાલ તક (1206-1526). નડે દિલ્હી .જવાહર પબ્લિશર્સ એવં ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ.
6	સિંહ, અશોક કુમાર.(2012). તુગલકકાલીન ઇતિહાસકાર એવં ઇતિહાસલેખન. જયપુર: પંચશીલ પ્રકાશન.
7	ઔઝા ઈશ્વરભાઈ. (2015).સલ્તનતકાલીન ભારતનો ઇતિહાસ. અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
8	નાયક છોટુભાઈ.(1968). મધ્યકાલીન ભારત ભાગ-1,2. અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
9	પટેલ જશુભાઈ વી. (1991). ભારતનો ઇતિહાસ (મોગલ યુગ). અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
10	શાહ સુમન સ.(1971). ભારતીય ઇતિહાસની સાધન સામગ્રી. અમદાવાદ: ગુજરાત યુનિવર્સિટી.
11	પરીખ પ્રવીણચંદ્ર. (2012).ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1000 થી 1818). અમદાવાદ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

BA Semester-4	BHIS402	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1304 થી 1757)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 મધ્યકાલીન ગુજરાતનાં ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો અને ગુજરાતમાં સલ્તનતની સ્થાપનાથી માહિતીગાર થશે. CO.2 ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર સલ્તનતના વિકાસ અને પતન અંગે વાકેળ થશે. CO.3 ગુજરાતની મોઘલ કાલીન રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિથી વાકેફ થશે. CO.4 ગુજરાતમાં મુઘલ હુકુમતની પડતી, મરાઠા સત્તાનો પ્રારંભ અને વિદેશી વસાહતો વિશે માહિતીગાર થશે.

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg.
CO1	3	2	2	-	1	2	-	-	-	-	-	2	2.00
CO2	3	2	2	-	2	2	-	-	-	-	-	2	2.16
CO3	3	3	3	1	2	2	-	-	-	-	-	2	2.28
CO4	3	3	2	2	1	2	-	-	-	-	-	2	2.14
Avg.	3.0	2.5	2.25	1.5	1.5	2.0	-	-	-	-	-	2.0	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ઇતિહાસ જાણવાના સાધનો - ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર સલ્તનતની સ્થાપના - સુલ્તાન અહમદશાહ-1લો અને મહમૂદ બેગડાની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ	15
Unit 2 - સુલ્તાન મુજફ્ફરશાહ-2જો અને બહાદુરશાહ બીજાની રાજકીય સિદ્ધિઓ - અકબરનો ગુજરાત વિજય અને સ્વતંત્ર સલ્તનતનું પતન	15
Unit 3 - ગુજરાતના મહત્વના મુઘલ સુબેદારો (અઝીજ કોકા, શાહજહાં, જસવંતસિંહ, માનસિંહ) - મુઘલકાલીન સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ	15
Unit 4 - ગુજરાતમાં મુઘલ હુકુમતની પડતી અને મરાઠા સત્તાનો પ્રારંભ - ગુજરાતમાં વિદેશી વસાહતોનું પ્રારંભ અને પ્રચાર	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	છોટુભાઈ રણછોડજી નાયક. (1950). ગુજરાતનાં નગરોનું ફારસી ભાષા અને અને સાહિત્યનું ખેડાણ. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
2	રતિલાલ ભાવસાર. (2005). વડનગરની ઐતિહાસિક રૂપરેખા. મુંબઈ: ઋષિકેશ રતિલાલ ભાવસાર.
3	રમણલાલ નાગરજી મહેતા. (1979). ચાંપાનેર - એક અધ્યયન . વડોદરા : મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વવિદ્યાલય વડોદરા .
4	રમણલાલ મહેતા. (1989). ગુજરાતનાં નગરો. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
5	રમણલાલ મહેતા. (1987). વિસનગર . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .રસિકલાલ પરીખ. (1958). ગુજરાતની રાજધાનીઓ (મુસ્લિમ યુગ પૂર્વે). અમદાવાદ: ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.
6	હસમુખ સાંકળિયા. (1983). પુરાતત્વમાં ગુજરાત. અમદાવાદ: ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ અમદાવાદ.
7	આચાર્ય નવીનચંદ્ર. (1994). ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (1304 થી 1818). અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય .
8	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1 . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ .
9	શેઠ મગનલાલ વખતચંદ. (2008). અમદાવાદનો ઇતિહાસ . અમદાવાદ : ગુજરાત વિદ્યાસભા .
10	શેલત ભારતી અને જમીનદાર રશેશ. (2014). અમદાવાદ ઇતિહાસ અને અનુસંધાન (1930-2013). અમદાવાદ : ગુર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.

BA Semester-4	BHIS403	ભારતીય સંસ્કૃતિ - શિલ્પ અને સ્થાપત્ય કલા	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 શિલ્પ-સ્થાપત્યનો અર્થ, પ્રકારો અને શૈલિઓ વિશે જાણશે.. CO.2 આદ્યૈતિહાસિક કાળથી ગુપ્ત યુગ સુધીના શિલ્પો અંગે માહિતગાર થશે. CO.3 ભારતનું મંદિર-સ્થાપત્ય, બૌદ્ધ અને જૈન સ્થાપત્ય અંગે જાણશે. CO.4 ગુજરાતમાં શિલ્પ-સ્થાપત્યમાં ધાર્મિક અને બિન-ધાર્મિક સ્થાપત્યો વિશે જાણશે..

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 શિલ્પ કલા -અર્થ અને વ્યાખ્યા શિલ્પના પ્રકારો સ્થાપત્યનો અર્થ અને પ્રકારો સ્થાપત્યની વિવિધ શૈલિઓ	15
Unit 2 - આદ્ય ઐતિહાસિક શિલ્પો - મૌર્યકાલીન શિલ્પો - અનુ મૌર્યકાલીન શિલ્પો - ગુપ્ત વાકાટક કાલના શિલ્પો	15

Unit 3 - ભારતનું મંદિર સ્થાપત્ય - નાગર, બેસર અને દ્રવિડ શૈલી - બૌદ્ધ સ્થાપત્ય - સ્તૂપ - જૈન સ્થાપત્ય - જૈન મંદિર	15
Unit 4 - ગુજરાતમા શિલ્પ-સ્થાપત્ય - ધાર્મિક સ્થાપત્ય - હિંદુ, જૈન અને મુસ્લિમ સ્થાપત્ય - વાવ સ્થાપત્ય	15

Assessment Methods:

Internal Assessment : 40 Marks

1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20

2. પરિસંવાદ ગુણ-10

3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10

External Assessment: University Exam – 60 Marks

1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	પરીખ પ્રવીણચંદ્ર, ભારતીય પ્રાચીન શિલ્પકલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, 1978.
2	વેદાલંકાર હરીદત્ત, ભારત કા સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, આત્મારામ એન્ડ સન્સ, નઈ દિલ્લી, 2008.
3	ગોયલ પ્રીતિપ્રભા, ભારતીય સંસ્કૃતિ, રાજસ્થાની ગ્રંથાગાર જોધપુર, 2008.
4	શ્રીવાસ્તવ, પંકજ લતા, પ્રાચીન ભારત, એક્સિસ પબ્લિકેશન્સ, નઈ દિલ્લી, 2011.
5	શાહ, પ્રિયબાળા, પ્રાચીન ભારતીય શિલ્પકલા અને સ્થાપત્ય, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, 1968.
6	ખાન એમ. એ, ભારતીય કલા, સંસ્કૃતિ એવમ વિરાસત, આદિ પબ્લિકેશન્સ, જયપુર, 2011.
7	ઉપાધ્યાય ભગવત શરણ, ભારતીય કલા કા ઇતિહાસ, પીપુલ્સ પબ્લિશિંગ હાઉસ, નઈ દિલ્લી, 1981.
8	દેસાઈ રમણલાલ વસંતલાલ, ભારતીય સંસ્કૃતિ એક વિહંગાવલોકન, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર, વડોદરા, 1954.
9	વાજપેયી કુસુમ, પ્રાચીન ભારત કા ઇતિહાસ, વાસ્તુકલા એવમ સંસ્કૃતિ, ઇશિકા પબ્લિશિંગ હાઉસ, જયપુર, 2013.

BA Semester-5	BHIS501	ભારતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનની સ્થાપના સમયના ભારતની રાજકીય સ્થિતિ અને ભારતીયો સાથે સંઘર્ષો વિશે જાણશે. CO.2 લોર્ડ ક્લાઈવથી લોર્ડ ડેલહાઉસી સુધીના ગવર્નર જનરલોની નીતિઓ વિશે સમજશે. CO.3 1857ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ અને તેના પછીની રાષ્ટ્રવાદી પ્રવૃત્તિઓ વિશે માહિતગાર થશે. CO.4 રાષ્ટ્રીય આંદોલનમાં ગાંધીયુગના આંદોલનો, સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ, દેશી રાજ્યોનું એકીકરણ અને બંધારણની રચના અંગે માહિતગાર થશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	1	—	—	2	—	—	1	—	—	1	1.5
CO2	3	3	2	—	1	2	—	—	2	1	1	1	1.67
CO3	3	3	2	2	2	2	—	1	2	1	1	2	1.83
CO4	3	2	2	3	3	3	—	2	2	2	2	3	2.42
Col Avg	3.0	2.5	1.75	2.5	1.75	2.25	—	1.5	1.75	1.33	1.25	1.75	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનની સ્થાપના : બંગાળ, કર્ણાટક યુદ્ધો, અને મૈસૂર સાથેના સંઘર્ષો - પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ : કારણો અને પરિણામો	15
Unit 2 - ગવર્નર જનરલોની નીતિ(ક્લાઇવ,વોરન હેસ્ટિંગ્સ, કોર્નવોલિસ, વેલેસ્લી) - લોર્ડ વિલિયમ બેન્ટિન અને લોર્ડ ડેલહાઉસી.	15
Unit 3 - 1857ના સંગ્રામના કારણો,પરિણામો, નેતાઓ. - ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ: ઉદય, કામગીરી, નેતાઓ.	15
Unit 4 - ગાંધીવાદી આંદોલનો (અસહકાર,સવિનય કાનૂનભંગ,હિંદ છોડો ચળવળ) - દેશી રાજ્યોનું એકીકરણ અને બંધારણની રચના	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1.લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2.પરિસંવાદ ગુણ-10 3.સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Sarkar Sumit.(1985). <i>Modern India 1885-1947</i> , Delhi, Macmillan
2	Desai, A.R.(1979). <i>Peasant Struggles in India</i> , O.U.P.
3	Fisher, Michael H.(1993). <i>Indirect Rule in India: 1764-1857</i> , O.U.P.
4	Kumar, Dharma (Ed.) (1984). <i>The Cambridge Economic History of India, Vol. II</i> , Orient . Longman.
5	Sen, S.P. (Ed.)(1979). <i>Social and Religious Reform Movements in the Nineteenth and Twentieth Centuries</i> , Calcutta
6	Thompson, Edward and (1966). <i>Rise and Fulfilment of British Rule in India</i> , Allahabad, Garra, T.C.

7	Brown, Judith M. (1977). <i>Gandhi and Civil Disobedience: The Mahatma in Indian Politics: 1928-1934</i> . Cambridge,
8	Brown, Judith M. (1972). <i>Gandhi's Rise of Power: India Politics: 1915-1922</i> . Cambridge,
9	Brown, Judith M. (1994). <i>Modern India: The Origines of Asian Democracy</i> . OUP.
10	Chandra, Bipin. (1989). <i>India's Struggle for Independence</i> . Penguin.
11	Majumdar, R.C. (1978). <i>An Advanced History of India</i> , MacMillan, New Delhi
12	માથુર, લક્ષ્મણ પ્રસાદ. (1989). <i>આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ (1757-1947)</i> . જયપુર. જૈન પુસ્તક મંદિર.
13	સતિશ ચંદ્ર (2012). <i>ઉત્તર મુઘલકાલીન ભારત</i> . નઈ દિલ્હી.
14	શુક્લ રામલક્ષ્મણ (2010). <i>આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ</i> . નઈ દિલ્હી.
15	પટેલ જશુભાઈ વી. (1991). <i>ભારતનો ઇતિહાસ (મોગલયુગ)</i> . અમદાવાદ. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
16	શુક્લ જયકુમાર (1983). <i>સલ્તનત મુઘલ તથા મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો</i> . અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

BA Semester-5	BHIS502	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (1757 થી 1950 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 મરાઠાકાલથી 1857 સુધીના ગુજરાતની રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ વિશે જાણશે. CO.2 ઓગણીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા અને રાષ્ટ્રવાદના ઉદય અંગે માહિતગાર થશે. CO.3 ગુજરાતમાં ગાંધીયુગ દરમિયાન થયેલ વિવિધ આંદોલનો અંગે જાણશે. CO.4 ગુજરાતમાં દેશી રાજ્યોમાં થયેલ પ્રજાકીય આંદોલનો વિશે માહિતગાર થશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	—	—	1	—	—	2	1.89
CO2	3	3	2	2	3	2	—	—	2	1	1	2	2.18
CO3	3	3	3	3	3	3	—	2	2	2	2	3	2.67
CO4	2	2	2	2	2	2	—	2	2	1	1	3	2.00
Col Avg	2.75	2.5	2.25	2.0	2.5	2.25	—	2.0	1.75	1.33	1.33	2.5	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - મરાઠા કાલીન રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ - ગુજરાતમાં ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીનું શાસન - ૧૮૫૭ નો સંગ્રામ અને ગુજરાત	15
Unit 2 - ગુજરાતમાં ૧૯મી સદીમાં થયેલ સામાજિક ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનો અને સામાજિક સુધારા - ગુજરાતમાં રાજકીય જાગૃતિ અને રાષ્ટ્રવાદનો ઉદય	15
Unit 3 ગુજરાતમાં ગાંધીવાદી આંદોલન -મિલ મજૂર સત્યાગ્રહ, ખેડા સત્યાગ્રહ, બારડોલી સત્યાગ્રહ, અસહકારની ચળવળ, સવિનય કાનુનભંગ ની ચળવળ અને હિન્દ છોડો ચળવળ	15
Unit 4 દેશી રાજ્યોમાં થયેલ પ્રજાકીય આંદોલનો - વડોદરા પ્રજામંડળ - રાજકોટ સત્યાગ્રહ - લીમડી સત્યાગ્રહ - ભાવનગર સત્યાગ્રહ - માણસા સત્યાગ્રહ - મહાગુજરાત નું આંદોલન અને ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1.લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2.પરિસંવાદ ગુણ-10 3.સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	Desai, G., & Clark, A. (1923). <i>Gazetteer of the Baroda State Vol. 1</i> . Bombay.
2	Majumdar, R. (1953). <i>The age of Impirial Unity</i> . Bombay.
3	Majumdar, R. (1977). <i>Maratha Supremacy</i> . Bombay.
4	Sardesai, G. (1957). <i>New History of the Maratha Vol. 1</i> . Bombay.
5	ઈ.ઈ. દેસાઈ. (1958). સૂરત: સોનાની મૂરત. સૂરત.
6	ગણપતરામ દેસાઈ. (1914). ભરૂચ શહેરનો ઇતિહાસ. ભરૂચ.
7	ગો.હા. દેસાઈ. (1918). ગુજરાતનો અર્વાચીન ઇતિહાસ. અમદાવાદ.
8	નર્મદાશંકર લાલશંકર. (1886). કાઠિયાવાડ સર્વસંગ્રહ. મુંબઈ.
9	ર.છો. પરીખ, & હ.પ્ર. શાસ્ત્રી (સંપા.). (1979). ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રન્થ-6. અમદાવાદ: ભો.જે.વિદ્યાભવન.
10	રત્નમણિરાવ ભીમરાવ જોડે. (1929). ગુજરાતનું પાટનગર અમદાવાદ. અમદાવાદ.
11	શંભૂપ્રસાદ દેસાઈ . (1968). સૌરાષ્ટ્રનો ઇતિહાસ. જૂનાગઢ.
12	શંભૂપ્રસાદ દેસાઈ. (1975). જૂનાગઢ અને ગિરનાર. જૂનાગઢ.
13	હીરાલાલ ત્રિભુવનદાસ પારેખ. (1935). અર્વાચીન ગુજરાતનો રેખાદર્શન ખંડ-1. અમદાવાદ.

BA Semester-5	BHIS503	ઇતિહાસ અને પ્રવાસન	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 પ્રવાસન, પ્રવાસીની વ્યાખ્યા અને પ્રવાસનના ઉદ્દેશ્યો, પ્રકારો વિશે જાણશે. CO.2 પ્રવાસન, આવાસનની સુવિધાઓ અને પરિવહન વિશે માહિતગાર થશે. CO.3 ભારતના અને ગુજરાતના મહત્વના ઐતિહાસિક પ્રવાસન સ્થળો વિશે જાણશે. CO.4 ગુજરાતના પ્રવાસનમાં લોક મેળાઓ અંગે જાણશે અને પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસની શક્યતાઓ અંગે માહિતગાર થશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Row Avg
CO1	3	2	2	1	2	2	1	—	1	—	—	2	1.67
CO2	3	2	2	1	2	2	2	—	2	1	—	2	1.91
CO3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	2	2.00
CO4	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	3	2.08
Col Avg	2.75	2.0	2.0	1.5	2.0	2.25	1.75	1.33	1.75	0.75	0.67	2.25	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - પ્રવાસન અને પ્રવાસીની વ્યાખ્યા - પ્રવાસનના ઉદ્દેશ્યો અને પ્રકારો	15

Unit 2 - પ્રવાસન અને આવાસન સુવિધાઓ - પ્રવાસન અને પરિવહન	15
Unit 3 - ભારતના ઐતિહાસિક પ્રવાસન સ્થળો (દિલ્હીના મહત્વના સ્થાપત્યો, અજંતા-ઇલોરાની ગુફાઓ, આગ્રાનો તાજમહલ, ભીમબેટકા) - ગુજરાતના પ્રવાસન સ્થળો (અમદાવાદના ઐતિહાસિક સ્થાનો- સીદી સૈયદની જાળી, સરખેજનો રોજો, હઠીસિંહના દેરા, સાબરમતી આશ્રમ), સ્ટેચ્યું ઓફ યુનિટી-વડોદરા, મહત્વની બૌદ્ધ ગુફાઓ, સોમનાથ, દ્વારકાના મંદિરો, મોઢેરા, રાણકી વાવ)	15
Unit 4 - ગુજરાતના પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસમાં મહત્વના લોક મેળાઓ - ગુજરાતમાં પ્રવાસન ક્ષેત્રના વિકાસની શક્યતાઓ	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	वेदालंकार हरिदत्त. (2008). <i>भारत का सांस्कृतिक इतिहास</i> . दिल्ली : आत्माराम एंड सन्स
2	सुरजीत सिंह. (2012). <i>पर्यटन के सिद्धांत (Principles of Tourism)</i> . जयपुर : रावत पब्लिकेशन
3	हरीमोहन. (2003). <i>पर्यावरण और पर्यटन</i> . दिल्ली : तक्षशिला प्रकासन
4	आचार्य नवीनचंद्र. (1994). <i>गुजरातનો सांસ્કૃતિક ઇતિહાસ (1304 થી 1818)</i> . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
5	ઓઝા દિગંત. (2003). <i>ગૌરવભૂમિ ગુજરાત</i> . અમદાવાદ : નવ ભારત સાહિત્ય મંદિર
6	ઓઝા દિગંત. (1994). <i>યાત્રાભૂમિ ગુજરાત</i> . અમદાવાદ : નવ ભારત સાહિત્ય મંદિર
7	કોરાટપી.જી. અને દેસાઈ મહેબૂબ. (2004). <i>ઇતિહાસમાં પ્રવાસન વિનિયોગ</i> . ભાવનગર યુનિવર્સિટી.
8	ગોદાની હરિલાલ. (1980). <i>મહા ગુજરાતનાં શિલ્પ અને સ્થાપત્ય</i> . અમદાવાદ : શ્રી લક્ષ્મી પુસ્તક ભંડાર
9	ઠાકર મીનાક્ષી. (2006). <i>તીર્થભૂમિ ગુજરાત</i> . અમદાવાદ : નવભારત સાહિત્ય મંદિર
10	દેસાઈ મહેબૂબ. (2004). <i>ગુજરાતમાં પ્રવાસન</i> . અમદાવાદ: ગૂર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.
11	દેસાઈ મહેબૂબ. (2012). <i>પ્રવાસન:સિક્ષાંત અને વ્યવહાર</i> . અમદાવાદ: ગૂર્જર ગ્રંથ કાર્યાલય.
12	પરીખ રસીકલાલ. (1993). <i>ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ</i> . અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય
13	મકવાણા રિતેશ. (2013). <i>ગુજરાતની પ્રાગ અને આદ્ય ઐતિહાસિક સંસ્કૃતિઓ</i> . અમદાવાદ : અક્ષર પબ્લિકેશનસ
14	મહેતા જવાહરલાલ. (1999). <i>મહેસાણા જિલ્લાના શિલ્પ સ્થાપત્યો</i> . મહેસાણા : ભારતીય સાંસ્કૃતિક નિધિ ઉત્તર ગુજરાત ચેપ્ટર પ્રકાશન
15	વ્યાસ રજની. (1988). <i>ગુજરાતની અસ્મિતા</i> . અમદાવાદ : ગુર્જર અનડા પ્રકાશન
16	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1972). <i>ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ભાગ-1</i> . અમદાવાદ : ભો. જે. વિદ્યાભવન
17	શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ પરીખ રસિકલાલ. (1985). <i>ગુજરાતનો સ્થાનિક ઇતિહાસ ગ્રંથ-1</i> . અમદાવાદ : ગુજરાત ઇતિહાસ પરિષદ
18	શેઠ મગનલાલ વખતચંદ. (2008). <i>અમદાવાદનો ઇતિહાસ</i> . અમદાવાદ : ગુજરાત વિદ્યાસભા

BA Semester-5	BHIS504	ઇતિહાસની વિભાવના	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 વિદ્યાર્થીઓ ઇતિહાસના અર્થ અને વિભિન્ન પરિભાષાઓ, તેમના મહત્વ અને લક્ષણો વિશે માહિતગાર થશે. CO.2 વિદ્યાર્થીઓ ઐતિહાસિક પદ્ધતિની સમજ કેળવશે CO.3 વિદ્યાર્થીઓ ઇતિહાસના અન્ય શાસ્ત્રો સાથે સંબંધ વિશે જાણકાર થશે. CO.4 વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય કાલગણના સંદર્ભે માહિતગાર થશે.

CO/PO		PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg Row
CO1		3	2	-	-	2	3	-	-	2	1	-	3	1.88
CO2		3	3	-	-	2	2	-	-	2	1	-	2	1.91
CO3		2	3	3	-	2	2	2	1	3	2	2	2	2.25
CO4		3	2	1	2	2	3	-	-	2	1	-	3	1.83
Avg		2.75	2.5	2	2	2	2.5	2	1	2.25	1.25	2	2.5	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 ઇતિહાસનો અર્થ, પરિભાષા અને વ્યાખ્યા ઇતિહાસલેખનનું મહત્વ અને વિવિધ લક્ષણો	15
Unit 2 ઐતિહાસિક પદ્ધતિ ઇતિહાસનાં સાધનોની વ્યાખ્યા અને પ્રકાર સાધનોની પસંદગી અને સંકલન	15

Unit 3 ઇતિહાસના અન્ય શાસ્ત્રો સાથે સંબંધ - સાહિત્ય, અર્થશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર, રાજ્યશાસ્ત્ર, ભૂગોળ	15
Unit 4 ભારતીય કાલગણના અને ઇતિહાસ - પ્રાચીન ભારતીય કાલ ગણના - મધ્યકાલીન ભારતીય કાલગણના	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Kosambi, D. (2008). <i>Myth and Reality</i> . Bombay: Popular Prakashan.
2	Southgate, B. (2008). <i>History : What & Why</i> . London: Routledge.
3	આર્થર મારવિક. (2003). <i>ઇતિહાસ કા સ્વરૂપ</i> . (લાલબહાદુર વર્મા, અનુ.) નई दिल्ली: ग्रन्थ शिल्पी.
4	<i>ઇતિહાસ : સ્વરૂપ એવં સિદ્ધાન્ત</i> . (1991). જયપુર: રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી.
5	एच.सी. पांचाल , & एच.एस. बघेला. (2015). <i>इतिहास के सिद्धान्त एवं पद्धतियाँ</i> . जयपुर: रिसर्च पब्लिकेशन्स.
6	લાલબહાદુર વર્મા. (2010). <i>ઇતિહાસ : ક્યો-ક્યા-કૈસે</i> . નई दिल्ली: हिंदी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय दिल्ली विश्वविद्यालय.
7	યતીન્દ્ર ઇ, દીક્ષીત , & પ્રવિણચંદ્ર સી. પરીખ. . <i>ઐતિહાસિક સાધનો</i> . અમદાવાદ: ગૂજરાત યુનિવર્સિટી.
8	રમણલાલ ક. ધારૈયા. (1992). <i>ઐતિહાસિક પદ્ધતિ</i> . અમદાવાદ: સી.જમનાદાસ કંપની.
9	રસિકલાલ પરીખ. (1996). <i>ઇતિહાસ: સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ</i> . અમદાવાદ: ગુજરાત યુનિવર્સિટી.
10	રસેશ જમીનદાર. (1976). <i>ઇતિહાસ સંકલ્પના અને સંશોધન</i> . અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ.

BA Semester-6	BHIS601	ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1950 થી 2025 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ભારતના બંધારણના લક્ષણો, રાજ્યોની રચના, આયોજન પંચ અને પંચાયતી રાજ વિશે સમજશે. CO.2 ભારતની વિદેશ નીતિમાં પાકિસ્તાન અને ચીન સાથે સંબંધ અને પંચશીલ, બિનજોડાણવાદ વિશે સમજશે. CO.3 કટોકટી, ઉદારીકરણ અને આર્થિક સુધારાઓ અંગે માહિતગાર થશે. CO.4 ભારતમાં આતંકવાદ અને નકસ્લવાદની સમસ્યાઓ અને 2004થી 2025 સુધીની સરકારની નીતિઓ અંગે જાણશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	3	2	1	2	2	—	1	1	2	—	2	1.82
CO2	3	2	2	2	2	3	—	—	1	1	2	2	1.91
CO3	3	3	2	1	2	2	1	—	2	2	2	3	2.08
CO4	3	3	3	2	2	3	1	1	2	3	2	3	2.42
Avg	2.75	2.75	2.25	1.50	2.00	2.50	0.50	0.50	1.50	2.00	1.50	2.50	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ભારતીય બંધારણના સ્વરૂપ અને લક્ષણો - રાજ્યોની ભાષાવાર રચના - આયોજન પંચ અને પંચાયતી રાજ	15
Unit 2 • ભારત-પાક સંબંધ • ભારત-ચીન સંબંધ • પંચશીલ અને બિનજોડાનવાદની નીતિ	15
Unit 3 • કટોકટી • ઉદારીકરણ અને આર્થિક સુધારાઓ	15
Unit 4 • ભારતમાં આતંકવાદ અને નક્સલવાદની સમસ્યા • યૂ.પી.એ (2004 થી 2014 સુધી) સરકારની નીતિઓ • એન.ડી.એ. (2014 થી 2025) સરકારની નીતિઓ	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Fernandes, W., & Ganguly, T. (Eds.). (1989). <i>Development, Displacement and Rehabilitation : Issues for a National Debate</i> . New delhi: Indian Social Institute.
2	Guha, R. (Ed.). (2017). <i>Makers of Modern India</i> . New Delhi: Penguin.
3	Nayyar, D. (Ed.). (1993). <i>Industrial Growth and Stagnation : Selection of Articles from the Economic and Political Weekly</i> . Mumbai: Sameeksha Trust Books.
4	Padbaonkar, D. (Ed.). (1993). <i>When Bombay Burned</i> . New Delhi: U.B.S. Publishers.
5	Nehru, Jawaharlal, "Economic Development", in <i>Jawaharlal Nehru's Speeches</i> , Vol. 1:

6	<i>First Five-Year Plan</i> . Delhi: Government of India, Publications Division, 1952.
7	<i>Report of the Congress Agrarian Reforms Committee</i> . Delhi: GI Press, 1949.
8	Shiva Kumar, A. K. and Joh E. Rohde. <i>The Progress of Indian States, 1995: A Report on the</i>
9	Government of India, Planning Commission. <i>Reports of the Expert Group on Estimate of</i>
10	Daud, S. M. and H. Suresh. <i>The People's Verdict: An Enquiry into the December 1992 and</i>
11	बिपिन चंद्र, मृदुला मुखर्जी, & आदित्य मुखर्जी. (2004). <i>आजादी के बाद का भारत</i> . दिल्ली: हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय दिल्ली विश्वविद्यालय.
12	बी.एल. ग्रोवर, अलका मेहता, & यशपाल. (2015). <i>आधुनिक भारत का इतिहास एक नवीन मूल्यांकन</i> . नई दिल्ली: एस.चन्द्र एंड कंपनी.
13	रामचंद्र गुहा. (2012). <i>भारत नेहरू के बाद</i> . नई दिल्ली: पेंगुइन पब्लिकेशन.

BA Semester-6	BHIS602	ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1960 થી 2025 સુધી)	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ગુજરાતની સ્થાપનાથી નવનિર્માણ આંદોલન સુધીના ગુજરાત વિશે જાણશે. CO.2 નવનિર્માણ આંદોલનથી ગોધરા કાંડ સુધીના ગુજરાતના રાજકારણ વિશે જાણશે. CO.3 વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો વિશે જાણશે CO.4 2002થી 2025 સુધીના ગુજરાતના વિકાસ વિશે માહિતગાર થશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO2	3	3	2	2	2	3	-	2	2	2	2	3	2.36
CO3	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1	2	2	2.17
CO4	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2.58
Avg	2.75	2.25	2.25	2.00	2.50	2.75	1.00	1.75	2.25	1.75	2.00	2.50	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ગુજરાતની સ્થાપના અને પ્રારંભિક વહીવટી તંત્ર - ઈ.સ. 1960 થી નવનિર્માણ આંદોલન સુધીનો ગુજરાત	15
Unit 2 • નવનિર્માણ આંદોલન થી અનામત આંદોલન સુધી ગુજરાતનો રાજકારણ • અનામત આંદોલનથી ગોધરા કાંડ સુધીનો ગુજરાત	15

Unit 3 • વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ આર્થિક વિકાસ • વીસમી સદીમાં ગુજરાતમાં થયેલ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનો	15
Unit 4 • 2002 થી 2014 સુધીનો ગુજરાત • 2014 થી 2025 સુધીનો ગુજરાત	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks
1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20
2. પરિસંવાદ ગુણ-10
3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks
1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	ડૉ. નટવરસિંહ જાડેજા ગુજરાતનો રાજકીય ઇતિહાસ (1947-2000)"
2	રાજેન્દ્ર પટેલ "ગુજરાતનું રાજકીય જીવન"
3	ડૉ. વી.એચ. દવે "ગુજરાતની રચના અને વિકાસ"
4	રવિન્દ્ર ઠાકોર "પ્રથમ રાજ્યમંત્રીજી: જશવન્તરાવ યાવ્હાણ અને ગુજરાત"
5	બી.વી. પટેલ "નવનિર્માણ આંદોલન: એક ઐતિહાસિક દસ્તાવેજ"
6	ડૉ. ઘનશ્યામ દેસાઈ "અનામત આંદોલન અને સમાજશાસ્ત્ર"
7	હિતેશભાઈ મકવાણા "પાટિદાર આંદોલન: અર્થશાસ્ત્ર અને રાજકારણ"
8	દિનેશ શુક્લ "સમાજ અને રાજ્યcraft: ગુજરાતનું ઉદાહરણ"
9	ડૉ. મોહનસિંહ રાઠોડ ગુજરાતની ચૂંટણી રાજનીતિ: 1960-2020"
10	Christophe Jaffrelot "The BJP in Gujarat: A Political Study"
11	Nilanjan Mukhopadhyay "Narendra Modi and the Rise of BJP in Gujarat"
12	Dr. Usha Ramanathan "Urbanizing Gujarat: Smart Cities and Beyond"

BA Semester-6	BHIS603	ભારતીય સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં ધાર્મિક, બિન-ધાર્મિક અને સંગમ સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે CO.2 મધ્યકાલીન ભારતીય સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે CO.3 આધુનિક ભારતીય સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે CO.4 આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય કેળવશે

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO2	3	2	2	1	2	3	-	1	2	1	1	2	1.83
CO3	3	2	2	2	2	3	1	2	2	1	2	2	2.08
CO4	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1	2	3	2.25
Avg	2.75	2.00	2.00	1.50	2.25	3.00	0.50	1.50	2.00	1.00	1.50	2.25	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - પ્રાચીન ભારતીય ધાર્મિક સાહિત્ય (વૈદિક સાહિત્ય, મહાકાવ્ય, પુરાણ) - પ્રાચીન ભારતીય બિન-ધાર્મિક સાહિત્ય - સંગમ-સાહિત્ય	15

Unit 2 •મધ્યકાલીન સંસ્કૃત અને અન્ય ભારતીય ભાષાઓમાં રચિત સાહિત્ય (ગુજરાતી, રાજસ્થાની, મરાઠી, બંગાળી અને કન્નડ ભાષા સાહિત્ય) •મધ્યકાલીન ચરિત અને રાસો અને ભક્તિ સાહિત્ય •મધ્યકાલીન ફારસી સાહિત્ય	15
Unit 3 •ઓગણીસમી સદી હિન્દી અને અન્ય ભારતીય ભાષાઓમાં રચિત સાહિત્ય •ઓગણીસમી સદીમાં ભારતીય ભાષાઓમાં થયેલ પત્રકારત્વ	15
Unit 4 •આજાદી પૂર્વેનું આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય •આજાદી પછીથી ઈ.સ. 2000 સુધીનો ગુજરાતી સાહિત્ય	15

Assessment Methods:

Internal Assessment : 40 Marks

1.લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20

2.પરિસંવાદ ગુણ-10

3.સ્વાધ્યાય ગુણ-10

External Assessment: University Exam – 60 Marks

1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	एम. विण्टरनिट्ज, प्राचीन भारतीय साहित्य का इतिहास, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन, दिल्ली, 1975
2	रामजी उपाध्याय, प्राचीन भारतीय साहित्य की सांस्कृतिक भूमिका, वेदभारती प्रकाशन, इलाहाबाद, 1936
3	ए.के. वार्डर, भारतीय इतिहास-लेखन की भूमिका, हरियाणा साहित्य अकादमी, चण्डीगढ़, 1987
4	सुषमा नारायण, भारतीय राष्ट्रवाद के विकास की हिन्दी-साहित्य में अभिव्यक्ति, हिन्दी साहित्य संसार, दिल्ली, 1966
5	हरिदत्त शास्त्री, भारतीय साहित्य और संस्कृति, मुंशीराम मनोहरलाल प्रकाशन, दिल्ली, 1956
6	नगेन्द्र (संपा.), भारतीय साहित्य कोश, नेशनल पब्लिशिंग हाउस नई दिल्ली, 1981
7	अल्ब्रेष्ट वेबेर, भारतीय साहित्य, किताब महल, इलाहाबाद, 1968
8	गार्सा द तासी, हिंदुई साहित्य का इतिहास, हिंदुस्तानी एकेडेमी, इलाहाबाद, 1953

9	गिरधरप्रसाद शर्मा, गुजराती साहित्य का इतिहास, प्रकाशन विभाग, आगरा, 1962
10	रामचंद्र शुक्ल, हिन्दी साहित्य का इतिहास, नागरी प्रचारिणी सभा, काशी, 1950
11	सुकुमार सेन, बांग्ला साहित्य का इतिहास, साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, 1965
12	प्रभाकर माचवे, मराठी साहित्य का इतिहास, राजकमल पब्लिकेशंस, नई दिल्ली
13	श्यामराव एवं राजेश्वरय्या, कन्नड़ साहित्य का वृहद इतिहास, वाणी प्रकाशन, दिल्ली, 1982

BA Semester-6	BHIS604	ભારતીય ધર્મ દર્શનનો ઇતિહાસ	Compulsory
		Credit : 4	60

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 પ્રાચીન ભારતીય ધર્મોમાં બ્રાહ્મણ, જૈન અને બૌદ્ધ ધર્મ અંગે પરિચય કેળવશે. CO.2 મધ્યયુગીન ભક્તિ અને સુફી આંદોલન અંગે માહિતગાર થશે. CO.3 ઓગણીસમી સદીમાં થયેલ ભારતીય નવજાગરણમાં ધાર્મિક સુધારો અંગે જાણશે. CO.4 ભારતીય ધર્મ દર્શનના કેટલોક મહત્વના દાર્શનિકો અંગે માહિતગાર થશે.

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg (Row)
CO1	3	2	2	1	2	2	—	—	1	1	—	2	1.64
CO2	3	3	2	1	2	3	—	1	1	1	—	3	2.0
CO3	3	2	3	2	3	2	—	—	2	2	1	3	2.27
CO4	3	2	2	1	3	2	—	—	1	1	2	2	1.91
Avg (Col)	3.0	2.25	2.25	1.25	2.5	2.25	—	0.25	1.25	1.25	1.0	2.5	

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - બ્રાહ્મણ ધર્મ દર્શન - જૈન અને બૌદ્ધ ધર્મ દર્શન	15
Unit 2 • મધ્યકાલીન ભક્તિ આંદોલન • મધ્યકાલીન સુફી આંદોલન	15

Unit 3 •ભારતીય નવજાગરણમાં વિવિધ ધર્મો - - હિન્દુ ધર્મ - મુસ્લિમ ધર્મ - પારસી ધર્મ - શિખ ધર્મ	15
Unit 4 •ભારતીય ધર્મ દર્શનના દાર્શનિકો - - શંકરાચાર્ય, રામાનુજ, માધ્વાચાર્ય, અભિનવગુપ્ત, દયાનન્દ સરસ્વતી, સ્વામી વિવેકાનન્દ, અરવિન્દ ઘોષ	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	સિંહ ઉર્મિલા, સિંહ સીતાશરણ, (2018), ભારતીય દાર્શનિક એવમ આચાર્ય પરંપરા, પટના
2	ભાલે બસંતકુમાર , (2016), સમકાલીન ભારતીય દર્શન, નઈ દિલ્હી.
3	તિવારી રીટા, , (2016), કશ્મીર કી આચાર્ય પરંપરા ઔર શૈવ દર્શન, દિલ્હી.
4	સ્વામી સત્યપ્રકાશ દાસજી (2010), ઇન્ડિયન ફિલોસોફી, ભૂજ.
5	મૈસૂર હિરીયાના (1951), આઉટલાઇન ઓફ ઇન્ડિયન ફિલોસોફી, લંડન.
6	સિનારી રમાકાંત (1984), ધ સ્ટ્રક્ચર ઓફ ઇન્ડિયન થોટ, નઈ દિલ્હી.

BA Semester-1	BHISMD101	ઇતિહાસ અને સિનેમા	Compulsory
		Credit : 3	Hours - 45

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ઇતિહાસ અને સિનેમા વચ્ચે સંબંધને ઇતિહાસ-દૃશ્યાંકનના વિમર્શ સંદર્ભે સમજશે. CO.2 ઇતિહાસ આધારિત ફિલ્મોના આધારે સિનેમા અને ઇતિહાસ વચ્ચે સંબંધો સમજશે. CO.3 સિનેમામાં રાષ્ટ્રવાદ, સામંતવાદ અને રાષ્ટ્રીય આંદોલનના સંદર્ભમાં જાણકાર થશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg
CO1	3	2	2	1	2	3	1	—	2	1	—	2	1.83
CO2	3	2	2	1	2	3	1	—	1	1	—	2	1.75
CO3	3	3	3	2	3	3	1	1	2	2	2	3	2.42
Avg (Col)	3.0	2.33	2.33	1.33	2.33	3.0	1.0	0.33	1.67	1.33	0.67	2.33	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 -ઇતિહાસ અને સિનેમામાં સંબંધ -ઇતિહાસ લેખન અને ઇતિહાસ દૃશ્યાંકન	15
Unit 2 • ઇતિહાસ આધારિત ફિલ્મ - 1. કસુંબો (ગુજરાતી) 2. છાવા (હિન્દી) 3. ગાંધી (અંગ્રેજી)	15

Unit 3 - ઐતિહાસિક ફિલ્મોમાં રાષ્ટ્રવાદ - (દ લિજેડ ઓફ ભગતસિંહ) - ફિલ્મો મેં સામંતીય સમાજ (આક્રોશ) - સિનેમામાં ભારતીય રાષ્ટ્રીય આંદોલન (ફીડમ એટ મિડ નાઈટ)	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Cutchins, D., Krebs, K., & Voigts, E. (Eds.). (2018). <i>The Routledge Companion to Adaptation</i> . London: Routledge.
2	Prasad, M. (1998). <i>Ideology of the Hindi film : A historical construction</i> . New Delhi: Oxford University Press.
3	Rosenstein, R. (Ed.). (1995). <i>Revisioning History: Film and the Construction of a New Past</i> . Princeton: Princeton University Press.
4	Short, K. (Ed.). (1981). <i>Feature Film as History</i> . Tennessee: The University of Tennessee.
5	Tony, B. (Ed.). (1998). <i>Screening the past : Film an the representation of history</i> . Connecticut.
6	Vasudevan, R. (2011). <i>The Melodramatic Public: Film Form and Spectatorship in Indian Cinema</i> . London: Palgrave Macmillan.
7	Vidal, G. (1992). <i>Screening History</i> . Massachusetts: Harvard University Press.
8	લલિત જોશી. (2012). <i>બોલીવુડ પાઠ. નર્દ દિલ્લી</i> .
9	ધ્વનિલ પારેખ , & વિક્રમ અમરાવત (સંપા.). (kd,). <i>ksdjfa</i> . kdk, kkd: kdk.
10	ધ્વનિલ પારેખ, વિક્રમસિંહ અમરાવત, & અમરેન્દ્ર પાંડે (સંપા.). (2012). <i>સાહિત્ય અને સિનેમા. અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ</i> .

BA Semester-2	BHISMD201	ઇતિહાસ અને સાહિત્ય	Compulsory
		Credit : 3	Hours - 45

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 ઇતિહાસ અને સાહિત્યના આંતરસંબંધો વિશે સમજશે. CO.2 આધુનિક ઐતિહાસિક નાટકો વિશે માહિતગાર થશે. CO.3 ઇતિહાસ સાથે લોકસાહિત્ય અને સબઅલ્ટર્ન ઇતિહાસ વિશે સમજશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg (Row)
CO1	3	2	2	1	2	3	—	—	2	1	—	2	1.91
CO2	3	2	2	1	2	3	—	—	1	1	—	2	1.75
CO3	3	3	3	2	3	3	1	1	2	2	1	3	2.42
Avg (Col)	3.0	2.33	2.33	1.33	2.33	3.0	0.33	0.33	1.67	1.33	0.33	2.33	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - ઇતિહાસના સાધન તરીકે સાહિત્ય - સાહિત્યના સાધન તરીકે ઇતિહાસ	15
Unit 2 - આધુનિક ઐતિહાસિક નાટકો - 1 ગોડસે@ગાંધી ડોટ કોમ (અસગર વજાહત) 2 આધુનિક ઐતિહાસિક નવલકથાઓ - પૃથ્વીવલ્લભ (ક.મા.મુંશી)	15
Unit 3 - ઇતિહાસ અને લોક સાહિત્ય - સબઅલ્ટર્ન ઇતિહાસ અને સાહિત્ય	15

Assessment Methods:

Internal Assessment : 40 Marks

1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20
2. પરિસંવાદ ગુણ-10
3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10

External Assessment: University Exam – 60 Marks

1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:

1	અમર્ત્ય સેન. (2006). <i>ભારતીય અર્થતંત્ર ઇતિહાસ ઓર સંસ્કૃતિ</i> . નई દિલ્લી: રાજપાલ પ્રકાશન.
2	અસગર વજાહત. (2023). <i>ગોડસે@ગાંધી ડોટ કોમ</i> . નई દિલ્લી: વાણી પ્રકાશન.
3	કનૈયાલાલ મુંશી. (2023). <i>પૃથ્વી વલ્લભ</i> . નई દિલ્લી: વાણી પ્રકાશન.
4	રામચંદ્ર શુક્લ. (1929). <i>હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ</i> . નई દિલ્લી.
5	શાહિદ અમીન, & જાનૈંદ્ર પાંડેય (સં.). (2002). <i>નિમ્નવર્ગીય પ્રસંગ-2</i> . નई દિલ્લી: રાજકમલ પ્રકાશન.
6	શાહિદ અમીન, & જાનૈંદ્ર પાંડેય (સં.). (2016). <i>નિમ્નવર્ગીય પ્રસંગ-1</i> . નई દિલ્લી: રાજકમલ પ્રકાશન.
7	ધ્વનિલ પારેખ, વિક્રમસિંહ અમરાવત, & અમરેન્દ્ર પાંડે (સંપા.). (2012). <i>સાહિત્ય અને સિનેમા</i> . અમદાવાદ: ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ.

BA Semester-3	BHISMD301	મૂડીવાદનો ઉદય અને વિકાસ	Compulsory
		Credit : 3	Hours - 45

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 આર્થિક વિચારો અંગે માહિતગાર થશે. CO.2 મૂડીવાદની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિને સમજશે. CO.3 મૂડીવાદના વિવિધ તબક્કાઓ વિશે જાણશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg (Row)
CO1	3	3	2	1	2	1	—	—	1	1	2	2	1.58
CO2	3	3	2	1	3	1	—	—	2	2	3	3	1.92
CO3	3	3	3	1	3	2	1	—	2	2	3	3	2.17
Avg (Col)	3.0	3.0	2.33	1.0	2.67	1.33	0.33	—	1.67	1.67	2.67	2.33	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 -આર્થિક વિચારો - રાજનીતિક-અર્થશાસ્ત્ર, સામન્તવાદ, ઉદારવાદ, સામ્રાજ્યવાદ, સંસ્થાનવાદ	15
Unit 2 4. મૂડીવાદની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ 1 યુરોપીય સામન્તવાદ 2 નવજાગૃતિ, ધર્મસુધારણા અને ભૌગોલિક શોધખોળો 5. 3 આધુનિક રાષ્ટ્ર રાજ્યોનો ઉદય, સામ્રાજ્યવાદ અને સંસ્થાનવાદ	15

Unit 3 - મૂડીવાદના વિવિધ તબક્કાઓ 1. પ્રારમ્ભિક, એકાધિકારી અને રાજ્ય-એકાધિકારી મૂડીવાદ 2. મુક્ત વ્યાપારિક અને નાણાકીય મૂડીવાદ 3. પ્રારમ્ભિક મૂડીવાદ, સંસ્થાનવાદ, સામ્રાજ્યવાદ 4. કૃષિ, વાણિજ્યિક, ઔદ્યોગિક અને રાજ્ય મૂડીવાદ 5. વ્યાપારિક, વાણિજ્યિક, ઔદ્યોગિક, નાણાકીય અને વૈશ્વિક મૂડીવાદ	15

Assessment Methods:
Internal Assessment : 40 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા ગુણ-20 2. પરિસંવાદ ગુણ-10 3. સ્વાધ્યાય ગુણ-10
External Assessment: University Exam – 60 Marks 1. લિખિત પરીક્ષા – 60 ગુણ

Text & Reference Books:	
1	Bloc, M. (2014). <i>Feudal Society</i> . London.
2	Hunt, E., & Lautzenheiser, M. (2011). <i>History of Economic thought : A critical perspective</i> . London.
3	Jurgon , G. (Ed.). (2012). <i>Handbook of the history of economic thought</i> . London.
4	Lenin, V. (2010). <i>Imperialism : The highest stage of capitalism</i> . New Delhi.
5	Medema, S., & Samuels, W. (2004). <i>The history of economic thought : A reader</i> . New York .
6	Wagner, F., & Hilferding, R. (1996). <i>Theory and Politics of Democratic Socialism</i> . London.
7	અનિરુદ્ધ દેશપાંડે, મૃદુલ જ્ઞા, & પ્રતિભા ચાવલા (સં.). (2016). <i>વિશ્વ ઇતિહાસ કે પ્રમુખ મુદ્દે - બદલતે આયામ</i> . નई दिल्ली.
8	અયોધ્યા સિંહ. (1968). <i>સામાજ્યવાદ કા ઉદય ઔર અસ્ત</i> . કલકત્તા.
9	દેવેન્દ્ર ભટ્ટ. (2007). <i>20મી સદીનું વિશ્વ</i> . અમદાવાદ.
10	હસમુખ પંડ્યા. (2004). <i>વિશ્વરાજકારણ</i> . અમદાવાદ.

BA Semester-3	VAC010	ભારતીય સંસ્કૃતિ	Compulsory
		Credit : 2	Hours - 30

Course Outcomes:	Upon completion of the course, students shall be able to CO.1 સંસ્કૃતિની પરિભાષા, ભારતીય સંસ્કૃતિના લક્ષણો, ભારતના ઉત્સવો અને તીર્થ સ્થળો વિશે જાણશે. CO.2 વૈદિક સંસ્કૃતિ, મહાકાવ્યો અને પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણના કેન્દ્રો વિશે જાણશે.

CO \ PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10	PO11	PO12	Avg (Row)
CO1	3	2	2	1	2	3	—	—	2	1	—	2	1.75
CO2	3	2	2	1	2	3	—	—	1	1	—	2	1.58
Avg (Col)	3.0	2.0	2.0	1.0	2.0	3.0	—	—	1.5	1.0	—	2.0	

Teaching Pedagogy:	વ્યાખ્યાન સ્રોત પદ્ધતિ પરિસંવાદ સ્વાધ્યાય જૂથ ચર્ચા પ્રશ્નોત્તરી

Lectures with Breakup	No of Hrs.
Unit 1 - સંસ્કૃતિ એટલે શું? અર્થ અને વ્યાખ્યા - ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ - ભારતમાં સામાજિક અને ધાર્મિક ઉત્સવો - ભારતીય તીર્થ સ્થળો - 12 જ્યોતિર્લિંગ અને 51 શક્તિપીઠો	15
Unit 2 - વેદકાલીન સંસ્કૃતિ - સામાજિક જીવન, ધાર્મિક જીવન અને આર્થિક જીવન - વેદકાલીન સાહિત્ય - ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ - મહાકાવ્યો - રામાયણ અને મહાભારત - પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિના શિક્ષણ કેન્દ્રો - નાલંદા, તક્ષશિલા, વલભી, વિક્રમશિલા	15

Assessment Methods:

Internal Assessment : 40 Marks

1. लिखित परीक्षा गुण-20

2. परिसंवाद गुण-10

3. स्वाध्याय गुण-10

External Assessment: University Exam – 60 Marks

1. लिखित परीक्षा – 60 गुण

Text & Reference Books:

1	कौशिक, ग. प. (Ed.). (1942). <i>यजुर्वेद संहिता</i> . मथुरा: गंगा बुक डिपो घिया मंडी.
2	गैरोला, व. (2006). <i>भारतीय संस्कृति और कला</i> . लखनऊ: उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान.
3	गोयन्का, ज. (Ed.). (2002). <i>महाभारत (प्रथम खण्ड)</i> . गोरखपुर: गीता प्रेस.
4	चंद्रमणी विद्यालंकार (सं.). (1951). <i>श्रीमद् वाल्मीकीय रामायण (प्रथम खण्ड)</i> . नई दिल्ली: राजपाल एंड सन्स.
5	भरतसिंह उपाध्याय. (2000). <i>पालि-साहित्य का इतिहास</i> . इलाहाबाद: हिन्दी साहित्य सम्मेलन.
6	विद्यालंकार, ज. (. (Ed.). (1933). <i>ऋग्वेद संहिता भाषा भाष्य प्रथम खण्ड</i> . अजमेर: आर्य साहित्य मण्डल.
7	वार्डर ए.के.. (1987). <i>भारतीय इतिहास लेखन की भूमिका</i> . चण्डीगढ़: हरियाणा साहित्य अकादमी
8	त्रिपाठी रमाशंकर. (1971). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन .
9	नागोरी कान्ता नागोरी एस.एल. (2007). <i>प्राचीन भारत का वृहत इतिहास</i> . जयपुर : पॉइंटर पब्लिकेशन्स .
10	पांडे राजबली. (2006). <i>प्राचीन भारत</i> . वाराणसी : विश्व विद्यालय प्रकाशन वाराणसी .
11	पाण्डेय विमलचंद्र. (2001). <i>प्राचीन भारत का राजनितिक तथा सांस्कृतिक इतिहास</i> . इलाहाबाद : सेंट्रल पब्लिशिंग हाउस .
12	भार्गव पुरुषोत्तमलाल. (1992). <i>प्राचीन भारत का इतिहास</i> . दिल्ली : मुंशीराम मनोहरलाल पब्लिशर्स .
13	यादव रजनी. (2010). <i>प्राचीन भारती का इतिहास</i> . दिल्ली : डिस्कवरी पब्लिशिंग हाउस .
14	वेदालंकार हरिदत्त. (2008). <i>भारत का सांस्कृतिक इतिहास</i> . दिल्ली : आत्माराम एंड सन्स .
15	व्यास प्रकाश शर्मा कालूराम. (2004). <i>प्राचीन भारत का राजनैतिक एवं सांस्कृतिक इतिहास</i> . जयपुर : पंचशील प्रकाशन .